Jak przygotować dziecko do przedszkola?

Przedszkole to magiczny czas w życiu dziecka, ale też niezwykle trudny dla rodziców, którzy zazwyczaj pierwszy raz rozstają się z dzieckiem na te kilka godzin każdego dnia.

Oprócz przygotowania prozaicznych rzeczy, (choć też niezwykle ważnych, takich jak: wyprawka, torba na kapcie, pudełko na kanapki, butelka na wodę, kapcie, strój na zmianę na zajęcia ruchowe, itp.), rodzic powinien zaciekawić dziecko przedszkolem.

Zanim pośle dziecko do przedszkola, powinien o nim opowiadać. Co tam będzie robiło, że spotka inne dzieci, z którymi na pewno się zaprzyjaźni, będzie miało ciekawe zajęcia, itp. Najgorszym możliwym scenariuszem jest straszenie dziecka przedszkolem w momencie, gdy zachowuje się niegrzecznie. Nigdy nie mówimy dziecku: "Poczekaj w przedszkolu nauczą cię dyscypliny", albo "W przedszkolu to ci dadzą popalić", czy "Jak będziesz się tak zachowywał, to cię zostawię w przedszkolu" itp. W taki sposób dziecko nie będzie zachowywać się lepiej, a na pewno będzie się bało tam pójść. Po co rozbudzać dodatkowe lęki? Ono i tak będzie się trochę obawiać, zupełnie tak samo jak dorosły, który nie wie, co go czeka. Dlatego też ważne jest, żeby mówić jak najwięcej o przedszkolu, żeby dziecko poczuło się bezpiecznie. Warto też wcześniej przyprowadzić je do przedszkola na chwilę i pokazać, jak tam jest, co tam się robi. Wiadomo przecież nie od dziś, że nie taki diabeł straszny, jak go malują ;-)

Kiedy już oswoimy dziecko z tematem przedszkola, warto poświęcić chwilę, na przygotowanie go do tego, że w tym czasie mamy nie będzie. Nie tylko dla rodzica rozstanie jest trudne. Dlatego warto byłoby, np. zrobić wspólnie kalendarz dnia, w którym zrobimy rozkład rysunkowy o tym, co i kiedy się stanie. Można zrobić zdjęcie zegarka domowego, wskazującego godzinę, o której zawsze będziecie wychodzić do przedszkola. To jasne, że dziecko nie zna się na zegarku w tym wieku, ale obrazek zapamięta i będzie wiedziało, że już czas na wyjście. Potem zamieszczamy zdjęcie lub rysunek szkoły. Warto dowiedzieć się wcześniej, jaki jest plan dnia w przedszkolu i również na planie go uwzględnić. Rysunek kanapki i obrazek odpowiedniej godziny na zegarze, obiadu, czy wyjścia na spacer. I najważniejsza część z punktu widzenia dziecka - godzina przyjścia rodzica po dziecko. Jeśli nie jesteśmy przekonani do zdjęć zegarka, można uwzględnić pojęcie "po", które dzieci doskonale rozumieją, np.: po obiedzie przyjdziemy po ciebie, czy po śniadaniu pójdziesz na podwórko, itp.

Oczywiście takiego planu należy się bezwzględnie trzymać, żeby nie powodować nerwowych sytuacji. Wymaga to od rodzica dużo samodyscypliny. No, ale czego się nie robi

dla szczęścia i spokoju dziecka ;-) Taki plan można wydrukować lub zrobić w małym formacie i zalaminować (niewątpliwie przynajmniej na początku dziecko będzie często na niego patrzeć, więc może się zniszczyć) i dać dziecku, by zabierało ze sobą codziennie. To da mu poczucie bezpieczeństwa, a jeśli rodzic będzie go przestrzegać, to sprawi również, że będzie pewne wagi słów mamy i taty. Jeśli rodzice powiedzieli, że wtedy, jak zegarek będzie tak wyglądał, to oni przyjdą, i przychodzą, to znaczy dla dziecka, że mówią prawdę. Już po kilku dniach będzie pewniejsze, dzięki temu swobodnie będzie mogło zająć się swoją zabawą.

Warto też powiedzieć, że pierwszy dzień jest inny niż wszystkie kolejne. Początek roku wiąże się z akademią szkolną. Wtedy pierwszy raz pozna dzieci, będzie siedziało z dala od rodziców, ale oni będą w pobliżu. Potem wspólnie pójdziecie do sali zapoznać się. Dzień ten będzie krótki. Dopiero kolejnego dnia zacznie obowiązywać plan. Warto przygotować dziecko na to, co się wydarzy. Można pokazać zdjęcia na Facebook'u szkoły z uroczystości rozpoczęcia roku szkolnego i opowiedzieć, jak to będzie wyglądać.

Kiedy nastąpi już wyczekiwana godzina zero, działacie wg planu. Odprowadzacie dziecko, żegnacie się, zapewniacie, że przyjdziecie, i wychodzicie. Ważne jest, żeby nie przedłużać tego momentu. To tylko niepotrzebnie stresuje dziecko. Jeśli wasze dziecko jest nieśmiałe, można umówić się, że przez pierwsze 3 dni najwyżej tydzień, będziecie razem chodzić. Jednak przedłużanie tego okresu jest niepotrzebnym przedłużaniem stresu dla dziecka. Szybciej przyzwyczai się, jeśli dacie mu tę możliwość.

Rodzice młodszych dzieci powinni pamiętać, by nauczyć dziecko samodzielności. Dobrze jest, gdy nabędzie umiejętność załatwiania potrzeb fizjologicznych poza pieluchą. Warto też uczyć ubierania i rozbierania się. W przedszkolu oczywiście będzie miało pomoc, ale dobrze byłoby, gdyby podstawy miało opanowane.

CO SIĘ BĘDZIE DZIAŁO W PRZEDSZKOLU?

Zawsze można o wszystkie wątpliwości, czy niejasności zapytać wychowawcę, ale najważniejsze umiejętności, jakie w tym okresie powinno nabyć dziecko i które będą ćwiczone w przedszkolu, to:

Socjalizacja, co oznacza tyle, co uspołecznienie, czyli nabycie umiejętności społecznych przydatnych na każdym etapie życia

człowieka. Wiadomo, że nie każde dziecko ma rodzeństwo. Przedszkole więc jest takim miejscem, gdzie może, a nawet powinno, nabyć umiejętność współpracy w grupie. To czas na pierwsze przyjaźnie, własne sukcesy i umiejętność przeżywania porażki. W tym czasie dziecko uczy się jak rozmawiać, żeby inni słuchali, jak decydować o sobie, ale też wspólnie z grupą i wreszcie jak przyjmować pomoc, prosić o nią i używać zwrotów grzecznościowych. Poznaje emocje swoje i innych oraz uczy się reakcji adekwatnych do sytuacji i akceptowalnych przez wszystkich.

Kolejną, bardzo ważną umiejętnością, którą każde dziecko powinno nabyć lub rozwinąć w przedszkolu, jest zapamiętywanie. Ćwiczenie pamięci jest niezwykle ważne w dalszej drodze twojego dziecka. Przecież im starsze, tym więcej materiału będzie miało do zapamiętania z różnych przedmiotów. Nauka wierszyków, piosenek nie tylko uczy podstawowych wiadomości, które są sprytnie przemycane w tekście, ale przede wszystkim ćwiczy pamięć. Informacje, które dziecko za pomocą wierszyków i piosenek nabywa, są równie ważne. Najlepiej jest bowiem w tym okresie uczyć dzieci przez zabawę. Części ciała, pojęcia przestrzenne (nad, pod, przed, itp.), dni tygodnia, pory roku, dni, miesiące, świat zwierząt, roślin, bezpieczeństwo i wiele innych dziecko pozna za pomocą zabawy.

W przedszkolu dziecko zetknie się z podstawami matematyki. Pozna kształty (trójkąt, romb, kwadrat, prostokąt, koło). Będzie uczyło się przeliczać na konkretach. Rozwijanie zdolności matematycznych pomoże mu w dalszej drodze szkolnej.

Oprócz tego będzie rozwijało zmysły poprzez zabawy ruchowe i manualne. Rysowanie, malowanie, lepienie, wycinanie, itp. ma na celu rozwinąć sprawność rąk. Przygotowane ręce pozwolą dziecku na dalszym etapie łatwo nabyć umiejętność pisania. Kiedyś nie było dysgrafii, bo były babcie, które bawiły się z dziećmi w zabawy paluszkowe (tj.: "Mamo, mamo", "Idzie rak", itp.). Dzisiejsze babcie często pracują, dlatego też przedszkole troszkę przejęło tę funkcję. Zabawy manualne są niezwykle ważne również dla rozwoju... mowy. Zadziwiające, prawda? Ale to prawda.

Niemal każdy z nas, obudzony nawet w środku nocy, bez problemu wyrecytuje słowa wyliczanek takich, jak „Idzie rak” czy „Sroczka kaszkę warzyła”. To, co wielokrotnie powtarzamy, na stałe zapisuje się w naszych głowach. Ośrodki ruchowe w mózgu znajdują się obok ośrodków mowy. Rymowanki w połączeniu z zabawami paluszkowymi wpływają zatem

także na rozwój mowy – dziecko łatwiej zapamiętuje słowa. „Najpierw ty, potem ja” – zabawy paluszkowe świetnie uczą reguł naprzemienności, z czym małe dzieci mają kłopot, bo wszystko chcą robić same i często nie pozwalają innym na zabawę.

Przedszkole również przygotuje dzieci do nauki czytania. W zabawie będą ćwiczyły słuch fonemowy oraz analizę i syntezę słuchową.

Słuch fonematyczny/fonemowy zwany jest słuchem mownym, gdyż od jego sprawności zależy różnicowanie dźwięków mowy ludzkiej. Jest to umiejętność rozróżniania głosek w wyrazie, czyli fonemów. Dzięki niemu potrafimy odróżnić np. głoskę "p" od "b" oraz rozróżniać wyrazy "podobne brzmieniowo" np. domek - Tomek, kaczka - kaszka itp. Na podstawie dobrze rozwiniętego słuchu fonematycznego rozwijają się operacje analizy słuchowej, czyli świadomego wyodrębniania poszczególnych głosek w wyrazie z zachowaniem ich kolejności oraz syntezy słuchowej, czyli umiejętności złożenia elementów słuchowych w całość, które stanowią podstawę czytania i pisania. Poprzez zabawy w wysłuchiwanie głosek i dzielenia wyrazów na sylaby, na dalszym etapie łatwiej nauczą się czytać.

Bajki czytane w przedszkolu uczą koncentracji uwagi i przybliżają pojęcia miłości, poświęcenia, sprawiedliwości, ostrożności czy odpowiedzialności. Wpływają na przyszłe zainteresowanie literaturą, wrażliwość, wyobraźnię i zmysł estetyczny. Warto wspierać przedszkole w tej dziedzinie i czytać dziecku również w domu.

Dzieci przedszkolne będą również uczęszczały na zajęcia z języka angielskiego oraz religię. O znaczeniu tych zajęć nie trzeba przekonywać. Świat się zmienia i języki są coraz bardziej potrzebne. Im wcześniej dziecko oswoi się z melodią języka obcego, tym łatwiej nabędzie tę umiejętność w przyszłości. Religia natomiast uczy podstaw moralnych, z jakimi człowiek spotka się w ciągu całego życia

W programie znajdą się również zabawy logopedyczne. Ćwiczenia oddechowe mają na celu nauczyć dziecko prawidłowego oddechu, który jest potrzebny do operowania oddechem podczas mówienia. Nieprawidłowe oddychanie wpływa bowiem niekorzystnie na wymowę. Oddychanie przez usta powoduje, że powietrze przepływające ponad językiem utrudnia jego właściwą pionizację. Dziecko ma w związku z tym problemy z wymową głosek wymagających podniesienia czubka języka /sz., ż, cz, dż, l, r/. W czasie mówienia powietrze wdychane jest głównie ustami a wydychane ustami lub nosem, w zależności od wypowiadanych dźwięków. Dzieci mające kłopoty z prawidłowym gospodarowaniem powietrzem mówią niewyraźnie,

nawet, jeśli nie mają zaburzeń artykulacyjnych. Zacinają się przy mówieniu, przerywają w najmniej spodziewanym momencie, by zaczerpnąć powietrza, “połykają” końcówki wyrazów. Mówią za głośno lub zbyt cicho. W mowę zaangażowane jest całe ciało. Im większa pojemność płuc, tym lepsze i dłuższe wypowiedzi.

Ważną częścią elementów logopedii włączonych do programu będzie gimnastyka warg i języka. Ćwiczenia usprawniają narządy mowy, by dziecko mogło poprawnie wymawiać poszczególne głoski. Wspomagają i przyspieszają naturalny proces rozwoju mowy. W wieku 6 lat rozwój mowy powinien być zakończony. Jak w ćwiczeniach wielu funkcji, tak też w ćwiczeniach mowy, lepsze rezultaty osiągamy wtedy, gdy celem ćwiczeń jest wytworzenie nowych układów i sprawności. Zmiana i korygowanie utrwalonych układów zawsze jest trudniejsza i wiąże się z terapią logopedyczną w wieku późniejszym. Dlatego też łatwiej i prościej jest ćwiczyć przez zabawę w młodszym wieku.

JAK POMAGAĆ DZIECKU?

Przede wszystkim doceniajcie to, czego dziecko się nauczyło. Częstym pytaniem, jakie zadają rodzice przy odbieraniu dziecka, jest: "Co było na obiad?" Dziecko nabiera więc przekonania, że rodzicowi to, co jadło i czy jadło, jest najważniejsze w przedszkolu.

Zapytajcie więc, czego dziś się nauczyło. Dajcie szansę swojemu dziecku na pochwalenie się nową umiejętnością, pochwalcie pracę, którą wykonało, doceńcie osiągnięcia. To da dziecku sygnał do uczenia się. Pomoże mu docenić wartość nauki na przyszłe lata szkolne.

Nie przeceniajcie też wagi słów dziecka. Dopytajcie wychowawczynię o niejasne sformułowania dziecka. Kontakt bieżący jest ważny. My ze swojej strony możemy zapewnić, że również nie wierzymy we wszystko, o czym opowiada nam wasze dziecko. Na tym etapie rozwoju dzieci mają potrzebę dzielenia się przeżyciami, informacjami. Często to nauczyciel wie pierwszy o tym, co się dzieje w domu dziecka. Wychowawca nie wypytuje o wasze życie rodzinne, ale, stety lub niestety, często wie o nim dużo, czy chce, czy nie. Tak samo jak wy wiecie, co się dzieje w przedszkolu. Dlatego jeśli zdarzy się sytuacja niejasna dla was, to

najprościej jest zapytać. Zachęcamy również do kontaktów z innymi rodzicami, do wspólnego działania na rzecz dzieci.

CO JESZCZE JEST WAŻNE ?

Każde przedszkole ma swoją wizję, jakie powinno byś dziecko uczące się w nim. My także mamy taki model. Uważamy, że jest to dziecko samodzielne, znające "magiczne słowa", nabywające nowe umiejętności. To dziecko, które umie współdziałać z innymi.

Jak każde przedszkole mamy również pewne ograniczenia. Nie wynikają one z chęci uprzykrzenia życia rodzicom, ale z dbałości o przestrzeganie zasad społecznych i zasad bezpieczeństwa. Słyszeliśmy historie, np.: o rozerwanych uszach od kolczyków i wolelibyśmy, zapewne tak jak i rodzice, żeby to były tylko historie, które zdarzyły się gdzieś, komuś, a nie waszym dzieciom. Wiadomo, że podczas zabaw ruchowych, czy przebierania się może zdarzyć się wiele. Poza tym opieka nad dziećmi czasem też stanowi kłopot dla nauczyciela. Wychowawca powinien wiedzieć co i jak, by dobrze zaopiekować się dzieckiem. Dlatego też prosimy o przestrzeganie pewnych zaleceń:

→ Nie zakładajcie kolczyków, łańcuszków.

→ Nie dawajcie drogich urządzeń (telefon, tablet).

→ Nie malujcie dzieciom paznokci.

→ Ubierajcie dzieci odpowiednio do pory roku. Dzieci wychodzą na dwór każdego dnia. Zimą lepią bałwana, bawią się na śniegu. Rękawiczki, szalik i czapka zimą to podstawa.

→ Buty powinny być wygodne i bezpieczne. Klapki nie sprawdzą się podczas biegania.

→ Zdarza się, że rodzice nie mogą osobiście odebrać dziecka. W takim przypadku wymagamy pisemnej deklaracji, kto może zastąpić rodziców.

→ Życzenie jednego z rodziców dotyczące nieodbierania dziecka przez drugiego z rodziców musi być poparte orzeczeniem sądowym.

→ Dzieci mają ze sobą bliski kontakt i bardzo łatwo się zarażają. Chore dziecko prosimy zostawiać w domu do wyzdrowienia. Szczególnie, kiedy wystąpią choroby zakaźne, rodzice powinni zawiadomić wychowawcę o tym fakcie.

→ W sytuacji zaobserwowania pogarszającego się stanu zdrowia dziecka, nauczyciel w porozumieniu z dyrektorem informuje rodziców (prawnych opiekunów) o jego stanie, a rodzice (prawni opiekunowie) są zobowiązani do odebrania dziecka z przedszkola.

→ Jeśli rodzice zmienią numer telefonu, prosimy o zaktualizowanie go u wychowawcy. Służy to bezpieczeństwu dziecka.

→ Nauczyciel może odmówić wydania dziecka w przypadku, gdy stan osoby odbierającej wskazuje na spożycie alkoholu czy zachowanie agresywne. W takim przypadku nauczyciel ma obowiązek zatrzymać dziecko w przedszkolu i skontaktować się z rodzicami, ewentualnie drugim rodzicem lub inną osobą upoważnioną do odbioru dziecka. O zaistniałym fakcie nauczyciel powiadomi dyrektora.

"Wszystkiego, co naprawdę trzeba wiedzieć, nauczyłem się w przedszkolu - o tym jak żyć, co robić, jak postępować, współżyć z innymi, patrzeć, odczuwać, myśleć, marzyć i wyobrażać sobie lepszy świat."

Słowa Roberta Fulghuma oddają cały charakter przedszkola. Mam nadzieję, że będą trafnie dobrane. Tego życzę waszym dzieciom.

Sylwia Krasucka